

Caracterizare Otilia si Felix - Enigma Otiliei

George Calinescu, personalitate enciclopedica a culturii romane, a fost critic si istoric literar, poet si estetician, dramaturg si romancier.

Dupa debutul scriitorului (cu versuri) la "Universul literar" iar apoi la "Sburatorul", Eugen Lovinescu afirma despre acesta: "Domnul Calinescu este mintea cea mai ascutita a generatiei de astazi. Am credinta ca ma va continua in critica literara" , fapt ce se va si intampla in 1928, Calinescu spunand atunci: "S-a ispravit - e de neinlaturat - sunt critic."

Opera lui Calinescu este extrem de variata, de la poezie la cea mai complexa istorie a literaturii romane (publicata in 1941) - caracterizata ca fiind " o monumentala reconstituire a fenomenului artistic romanesc", capdopera neegalata pana astazi.

In 1932, George Calinescu sustinea ideea aparitiei in literatura romana unui roman de atmosfera moderna, un roman realist, deci respingea teoria sincronizarii literaturii cu filosofia si psihologia, intr-o epoca cand prima romanul de analiza psihologica, acela de tip proustian - ("Ultima noapte de dragoste intaia noapte de razboi").

Aparut in 1938 si comentat, de atunci, intr-o bogata exegeza, romanul "Enigma Otiliei", are ca tema principala viata burgheziei bucurestene de la inceputul decolului XX.

Personajele romanului pot fi prezentate pe scurt, astfel:clanul Giurgiuveanu si clanul Tulea, intre care se declanseaza un conflict pentru avere, cea de-a doua familie urmarind sa-l mosteneasca pe batranul Costaghe, fratele Aglaiei. In pofida legaturii de sange raporturile dintre cei doi sunt reci, tensionate, marcate de suspiciuni reciproce si interesate de aspecte strict materiale, ajungand la conflicte grave. Chiar Aglaie Tulea isi jigneste fratele, sustinand ca acesta se senilizase si ca ar fi sustinut o relatie incestuasa cu fiica sa vitrega, Otilia. Pentru a-i mosteni mai repede averea, aceasta vrea sa-l puna sub stricta supraveghere a rudelor apropiate, ca sa ii poata controla afacerile. Clanul Tulea reprezinta o familie in care senilitatea precoce a barbatilor (Titi, Simion) se amesteca cu rautatea femeilor (Aglaie si fetele ei). Romanul devine o tragedie prin moartea prematura a lui mos Costaghe (provocata intentionat de Stanica Ratiu), prin destramarea iluziilor sentimentale traite de Felix, prin evolutia deceptionala a Otiliei si prin imbatranirea solitara a mosierului Lodina Pascalopol, prietenul celor doi orfani (Felix si Otilia) dar si ocrotitorul permanent al celei din urma.

Otilia Marculescu reprezinta drama feminitatii dar in acelasi timp este si cel mai modern personaj al romanului atat prin tehnicile de realizare cat si prin problematica sa existentiala fiind definita prin felul de a fi, adica prin fapte, actiuni, gesturi, vorbe si ganduri.

Pe langa faptul ca este fascinanta si imprevizibila, Otilia are un portret fizic ce sugereaza trasaturile comportamentului sau. Este deliata, tanara, are farmec, este cocheta,inocenta dar in acelasi timp

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

matura: "(...) un cap prelung si tanar de fata, incarcat de bucle, cazand pana la umeri. Fata subtirica, imbracata intr-o rochie foarte larga pe poale, dar stransa tare la mijloc si cu o mare colereta de dantela pe umeri (...)".

Otilia este un presonaj cu un comportament derutant, fiind capabila de emotii puternice, apoi trecand brusc de la o stare la alta, imprastiata si visatoare, deseori dovedind in mod surprinzator luciditate si tact. Este un amestec ciudat de atitudine copilaroasa si matura in acelasi timp: alearga desculta prin iarba din curte, sta ca un copil pe genunchi lui Pascalopol dar este lucida si matura atunci cand ii explica lui Felix motivele pentru care cei doi nu se pot casatori.

In fata lui Felix are gesturi familiare, tandre, ce ilustreaza deseori o grija materna pentru el. Finalul romanului este decis in privinta destinului ce-l va avea Otilia, modernismul personajului cansta si in faptulca nimeni nu poate dezlega misterul ce se tase in jurul ei, Felix impreuna cu Pascalopol, ajungand in finalul romanului la concluzia ca dupa atatia ani, pentru ei, Otilia nu "a ramas decat o enigma".

Mos Costache o iubeste pe "Otilica", pe fe-fetita mea", el fiind papa care primeste de la ea un strop de tinerețe, lumina si vioviciune.

Otilia este privita diferit de celelalte personaje ale romanului, astfel rationalul Felix vede in Otilia " o fata admirabila, superioara, pe care n-o inteleg" ; Pascalopol o priveste pe Otilia ca pe femeia in devenire, cu care are rabdare, dar fata de care nu distinge inasa "ce e patern si ce e viril" in dragostea lui pentru ea. Pentru Stanica Ratiu, Otilia este o femeie cu "spirit practic", care stie ce vrea si cum sa se descurce in viata: "desteapta fata". Agalie o considera "o zanatica, o stricata", care sucest capul baietilor din familie, deoarece chiar si pe fiul acesteia, Titi, reuseste sa-l cucereasca. Atunci cand isi exprima parerea despre Otilia, autorul introduce in roman si elemente dramatice, Aglaie sustinad un monolog.

Otilia traieste drama singuratatii, toata viata fiind in cautarea fericirii dar pana in final singura admite ca "nu suntem fericiti decat cinci - sase ani".

Felix Sima este definit de Calinescu ca fiind "martor si actor", este cel care ne introduce in atmosfera capitalei din acea vreme, autorul descriind foarte bine snobismul, zgarcenia si dorinta de parvenire.

Romanul pune in centrul narativ al actiunii formarea personalitatii lui Felix, din acest motiv putem considera romanul "Enigma Otiliei" un bildungsroman.

Portretul fizic a lui Felix il ilustreaza foarte bine si pe cel moral: " fata ii era juvenila si prelunga, aproape feminina" - de unde putem deduce sensibilitatea personajului; cu " suvite mari de oar ce-i cadeau de sub sapca", obrazul de "culoare maslinie" , iar nasul de " o taietura elenica" ii dadea un "aer voluntar".

Comportamentul, gesturile, atitudinea si faptele contureaza inca de la inceput o fire rationala, lucida, cu o mare nevoie de certitudini, cu un spirit de observatie foarte dezvoltat. Inca de la inceput simte pentru Otilia o simpatie aproape sponta care se transforma in iubire, fiind chinuit de lupta ce se dadea in adancul sufletului sau intre a crede barfele clanului Tulea si a pastra o dragoste pura pentru fata. Il descumpaneste comportamentul derutant al Otiliei, nu-si poate explica schimbarile bruste de atitudine ale fetei, trecerea ei de la o stare la alta. O data cu plecarea Otiliei la Paris ramane deznadajduit insa nu renunta la cariei, dimpotriva, esecul in dragoste il maturizeaza, pastrand in suflet o iubire inocenta. Este foarte lucid si realist, intelegand ca intr-o societate degradata moral dragostea nu mai poate fi un sentiment pur, casatoria fiind o afacere pentru avere, deci pentru supravietuire, el insusi "se casatoreste intr-un chip care se cheama stralucit si intra, prin sotie, intr-un cerc de persoane influente".

In relatiile cu celelalte personaje, Felix apare ca un intelectual superior, situandu-se deasupra superficialitatii si meschinariei lumii burgheze.

Este ambitios, invata sa faca eforturi pentru a se remarca pe plan profesional, este ferm si tenace, muncind cu multa perseverenta pentru a deveni un nume in medicina, publicand un studiu de specialitate intr-o revista franceza.

Desi are parte de o dezamagire in ceea ce priveste dragostea, Felix este "rasplatit" profesional, reusind sa se afirme, devenind o autoritate medicala, casatorindu-se potrivit ambitiei sale, cu fata unei personalitati politice a vremii, care-i asigura un statut social superior.

Cartea trebuia sa se numeasca "Parintii Otiliei", autorul schimbandu-i titlul la sugestia editorului. Tema paternitati (tema principala a romanului) - balzaciana - este privita din mai multe unghiuri: pentru Simion este obsesiva, pentru Stanica - generatoare de delir verbal si sentimentalism iar pentru Pascalopol devine unul din cele doua moduri de a o iubi pe Otilia. Criticul Ov. Crahmalniceanu observa ca toate personajele romanului, inclusiv Stanica, pot fi parintii Otiliei, in sensul ca ii influenteaza viitorul.